

TJÄNSTESKRIVELSE Dnr KFKS 2016/803

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Orminge centrum, utbyggnad av allmänna anläggningar, etapp 2

Fastställande av utbyggnadspromemoria, 9438

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott fastställer utbyggnadspromemoria för samordningsprojekt Orminge etapp 2 och ger exploateringsenheten Nacka i uppdrag att fortsätta genomförandet, under förutsättning av tillstyrkan i natur- och trafiknämnden.

Detta beslut fattas av kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott med stöd av punkten 53 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Ett planprogram för Orminge centrum har antagits 2015. Enligt programmet ska Orminge centrum omvandlas till ett attraktivt, tryggt och levande centrum med cirka 1 500 nya bostäder och cirka 25 000 kvadratmeter nya verksamheter.

Bilagd promemoria gäller utbyggnad av en andra etapp inom Orminge centrum och avser främst ett spillvattenmagasin, ledningsarbeten och åtgärder på Kanholmsvägen, Utövägen och Mensättravägen för att tillräcklig kapacitet på infrastrukturen som tillgodoser behovet från påbörjad (Nybackakvarteret) och planerad utveckling av Orminge centrum.

De åtgärder som föreslås för etapp 2 är samtliga i ett standardiserat utförande och är inte extraordinära utan utförs på det sätt som krävs för rätt funktion i det tekniska försörjningssystemet, kostnadseffektivitet och drift- och underhållsmässigt effektiva lösningar samt möter det behov som finns i utbyggnaden av bostäder i Orminge C. Utifrån en genomförd behovsanalys av åtgärderna är flera av de föreslagna åtgärderna rationella och kostnadseffektiva att göra nu i samband med att Vattenfall markförlägger kraftledningen utmed Ormingeringen och Mensättravägen. Det kommer att bli betydligt dyrare för kommunen att göra dessa åtgärder i ett senare skede eftersom det krävs särskilda säkerhetsåtgärder att utföra anläggningsarbeten nära markförlagd högspänningskabel. Att bygga ett spillvattenmagasin med ledningar i Kanholmsvägen är en nödvändig åtgärd för att klara behov från pågående och planerade byggnationer då dagens kapacitet inte räcker till. Övriga ledningsomläggningar är rationellt att göra i samband med detta.

BESÖKSADRESS

Samordningsprojekt Orminge etapp 2 bedöms få kostnader på cirka 170 miljoner kronor (160–185 miljoner kronor) inklusive vatten- och avlopp, byggherrekostnad, oförutsedda åtgärder, risker och entreprenadarvode enligt avtal. Budget finns beviljad för etapp 2 med 60 miljoner kronor för projektering, förberedande arbeten samt genomförande under våren 2019. Ytterligare budget för genomförandeskedet etapp 2 kommer att sökas i T1 2019. Genomförande av etapp 2 sker i huvudsak under 2019.

Av hittills inkomna intäkter från pågående stadsbyggnadsprojekt i Orminge centrum (Nybackakvarteret, byggnationer påbörjades hösten 2018), på 25 miljoner kronor 2018 och prognostiserad intäkt 2019 på 145 miljoner kronor, täcker 125 miljoner kronor av dessa kostnaderna för etapp 2 tillsammans med beviljat bidrag via Stadsmiljöavtalet och kostnader för Nacka vatten och avfall AB, natur- och trafiknämnden samt övriga ledningsägare utifrån tecknade genomförandeavtal. Intäkterna summeras till cirka 185–195 miljoner kronor för perioden 2018–2019.

Totalt sett ska samordningsprojektet göra ett nollresultat. Detta innebär att de kostnader som uppstår inom samordningsprojektet ska fördelas ut på ingående stadsbyggnadsprojekt. Totalt kommer markförsäljning och exploateringsbidrag generera cirka 650 miljoner kronor i intäkter från stadsbyggnadsprojekten i Orminge. Bedömd kostnad för genomförande av allmänna anläggningar är cirka 450 miljoner kronor, varav Orminge centrum utgör cirka 300 miljoner kronor av den totala kostnaden. Övriga projekt är till exempel Kraftledningsstråket. Stadsbyggnadsprojekten i Orminge bedöms ge en vinst på cirka 200 miljoner kronor.

Ärendet

Bakgrund

Ett planprogram för Orminge centrum har antagits 2015. Enligt programmet ska Orminge centrum omvandlas till ett attraktivt, tryggt och levande centrum med cirka 1 500 nya bostäder och cirka 25 000 kvadratmeter nya verksamheter.

Startpromemoria för samordningsprojekt Orminge har antagits av kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 25 oktober 2016, § 179, med syfte att säkerställa ett genomförande i enlighet med planprogrammet, samordna stadsbyggnads-, fastighets- och externa projekt, driva utredningar, som påverkar helheten samt följa, styra och regelbundet rapportera den övergripande ekonomin och tidplanen. Projektets mål är att stödja och samordna ingående stadsbyggnadsprojekt, upprätta en övergripande ekonomisk kalkyl samt tidplan, skapa helhetssyn och styra mot de bästa helhetslösningarna, leverera tydliga beslutsunderlag samt att skapa samordningsvinster.

För att uppnå kostnadseffektivitet och tidsvinster gällande utbyggnad av allmänna anläggningar för ingående stadsbyggnadsprojekt i Orminge kommer utbyggnaden att ske samordnat inom samordningsprojektet. Ett led i det är att en totalentreprenad i samverkan,

JM Entreprenad AB, har handlats upp vilken är beslutad av kommunstyrelsen den 27 augusti 2018, § 251.

Utbyggnaden av allmänna anläggningar för detaljplaner som föregåtts av planprogram för Orminge centrum planeras byggas ut etappvis. Utbyggnaden planeras genomföras i fem etapper inom centrumområdet. Bilagd promemoria avser utbyggnad av allmänna anläggningar inom etapp 2 med ett genomförande i huvudsak under 2019.

Etapp 2

Inom en andra etapp av utbyggnad av allmänna anläggningar inom Orminge centrum planeras åtgärder för att förbättra kapaciteten för infrastrukturen och möjliggöra kommande exploatering. Etapp 2 innehåller anläggande av spillvattenmagasin, ledningsomläggningar för vatten- och avlopp, fjärrvärme, med flera ledningar längs bland annat Kanholmsvägen, förlängning och ombyggnad av Utövägen, breddning samt nyanläggande av tre cirkulationsplatser längs Mensättravägen samt anläggande av en ny lokalgata. Etapp 2 omfattar även kompensationsåtgärder för bland annat groddjur kopplat till detaljplan för Sarvträsk och Ormingehus.

Dessa åtgärder behöver främst genomföras under 2019 för att kunna förbereda och möjliggöra byggnation på kvartersmark, bland annat kvarteret med parkeringshuset för infartsparkeringar och säkra tillräcklig VA-kapacitet för både påbörjad och planerad bebyggelse. Vidare behöver också detta ske under 2019 med hänseende till Vattenfalls markförläggande av högspänningskabel för att undvika högre kostnader kopplat till säkerhetsåtgärder, minska störningar och effektivisera arbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär kostnader för nämnda åtgärder för etapp 2 om cirka 170 miljoner kronor (160–185 miljoner kronor) inklusive vatten- och avlopp samt påslag för byggherrekostnad, oförutsedda åtgärder, risker och entreprenadarvode enligt avtal. Budget finns beviljad för etapp 2 med 60 miljoner kronor för projektering, förberedande arbeten samt genomförande under våren 2019. Ytterligare budget för genomförandeskedet etapp 2 kommer att sökas i T1 2019.

Av hittills inkomna intäkter från pågående stadsbyggnadsprojekt i Orminge centrum (Nybackakvarteret, byggnationer påbörjades hösten 2018), på 25 miljoner kronor 2018 och prognostiserad intäkt 2019 på 145 miljoner kronor, täcker 125 miljoner kronor av dessa kostnaderna för etapp 2 tillsammans med beviljat bidrag via Stadsmiljöavtalet och ersättning från Nacka vatten och avfall AB, natur- och trafiknämnden samt övriga ledningsägare utifrån tecknade genomförandeavtal. Intäkterna summeras till cirka 185–195 miljoner kronor för perioden 2018–2019.

Sammanställning behovsanalys och motiv etapp 2

Nedan följer en sammanställning av åtgärder i etapp 2 med behovsnivå och motiv samt kostnad. Behovsanalysen är indelad i fyra nivåer.

- Nivå 1: Åtgärder som krävs till följd av lagkrav.
- Nivå 2: Åtgärder som krävs nu på grund av pågående byggnationer/tecknade avtal.
- Nivå 3: Åtgärder som är rationellt att göra nu och medför kostnadseffektivitet.
- Nivå 4: Åtgärder som är "trevligt-att-göra" och kanske inte är nödvändiga för funktionen av de allmänna anläggningarna eller kvartersmarken men höjer till exempel attraktiviteten av området.

Tabell:

Åtgärd enligt utbyggnadspromemoria etapp 2	Behovsnivå och motiv	Kostnad (miljoner kronor)
Fördröjningsmagasin	Nivå 2: Krävs nu.	14
spillvatten inklusive	Pågående och planerat bostadsbyggande behöver	
spillvattenledningar till	utökad spillvattenkapacitet. Vattenfalls	
magasinet invid	markförläggning högspänningsledning, passerar via	
Kanholmsvägen.	Ormingeringen.	
Omläggning av ledningar	Nivå 3: Rationellt/kostnadseffektivt att göra	
Utövägen/Kanholmsvägen,	nu.	20
(vatten, dagvatten, el, fiber,	Övriga ledningar läggs ned samtidigt med	(varav 8
tele, fjärrvärme).	spillvattenledning. Omläggning av fjärrvärme är	vatten och
Återställning gata.	säsongsberoende och behöver utföras	dagvatten)
	sommarhalvåret.	
Förlängning Utövägen	Nivå 3: Rationellt/kostnadseffektivt att göra	15
inklusive flytt av	nu.	
huvudvattenledning samt	Utförs samtidigt med övriga ledningsomlägg-	
höjning av korsning	ningar i Utövägen/Kanholmsvägen. Höjning av	
Utövägen/Kanholmsvägen.	korsning för att klara skyfall och hantering av	
	dagvatten.	
Rivning av tunnel	Nivå 3: Rationellt/kostnadseffektivt att göra	8
Utövägen, ny ramp och	nu.	
anpassning av gångvägar.	Utförs samtidigt med övriga ledningsomläggningar	
	i Utövägen/Kanholmsvägen. Anpassning till	
	parkeringshus och övriga gator.	
Breddning Mensättravägen	Nivå 3: Rationellt/kostnadseffektivt att göra	22
inklusive omläggning	nu.	(varav 3
dagvattenledning	Vattenfalls markförläggning av	dagvatten)
	högspänningsledning, mindre störningar för	
	busstrafiken och övrig trafik, minska köbildning.	

Tre rondeller	Nivå 3: Rationellt/kostnadseffektivt att göra	10
Mensättravägen	nu.	
	Vattenfalls markförläggning av	
	högspänningsledning, mindre störningar för	
	busstrafiken. Anpassning till förlängning Utövägen	
	och ny lokalgata.	
Ny lokalgata vid	Nivå 3: Rationellt/kostnadseffektivt att göra	6
Hantverkshuset, parallellt	nu. Vattenfalls markförläggning av	
med Mensättravägen.	högspänningsledning.	
Kompensationsåtgärder för	Nivå 3: Rationellt/kostnadseffektivt att göra	5
groddjur och fladdermöss	nu.	
(grodtunnlar, groddammar)	Vattenfalls markförläggning av	
	högspänningsledning. Krävs för tillståndsprövning	
	inför vattendom för detaljplanen Sarvträsk.	
Övrigt	Miljöprovtagning, provisorier, tillfälliga	15
	bussåtgärder, trafikanordningar med mera.	
Summa exklusive påslag	Produktionskostnad	115
Påslag	Byggherrekostnad, oförutsett, övrigt, risker ca 35%	39
_	Entreprenadarvode enl. entreprenadavtal	16
Summa inklusive påslag		170

Föreslaget anläggningsarbeten enligt utbyggnads-PM Etapp 2 innehåller inte några arbeten som krävs till följd av lagkrav (nivå 1). Ingen av de förslagna åtgärderna tillhör kategorin "Trevligt-att-göra" (nivå 4).

Spillvattenmagasinet och nya spillvattenledningar behöver byggs ut för att de påbörjade bostäderna i Nybackakvarteret ska bli inflyttningsbara i tid, därav angivet behov nivå 2.

De åtgärder som föreslås för etapp 2 är samtliga i ett standardiserat utförande och är inte extraordinära utan utförs på det sätt som krävs för rätt funktion i det tekniska försörjningssystemet, kostnadseffektivitet och drift- och underhållsmässigt effektiva lösningar samt möter det behov som finns i utbyggnaden av bostäder i Orminge C. Anläggningen anpassas även för att minska kostnader och konsekvenser för egendom som uppstår på grund av klimatförändringar exempelvis att vi mer ofta får hantera översvämning efter skyfall.

Flera av de föreslagna åtgärderna enligt utbyggnadspromemorian är rationellt att göra nu i samband med att Vattenfall markförlägger kraftledningen utmed Ormingeringen och Mensättravägen. Det kommer att bli betydligt dyrare för kommunen att göra dessa åtgärder i ett senare skede eftersom Vattenfall då kommer att kräva att kommunens entreprenör tar hänsyn till kraftledning och i vissa fall kan den även behöva lyftas upp för att kommunens åtgärder ska kunna genomföras.

Åtgärder för befintlig del av Utövägen avseende minskad lutning och rivning av gångtunneln genomförs för att kunna lägga ledningar i gatan. Det är också en anpassning till att kunna genomföra planerad bebyggelse av parkeringshus och bostäder på den mark ledningarna korsar idag. Tunneln behöver ersättas med ramper som följer föreskrivna tillgänglighetskrav enligt Boverket.

Vissa åtgärder är säsongsberoende. Omläggning av fjärrvärmeledningar behöver göras under sommarhalvåret och grodtunnlar samt groddammar behöver genomföras när inte groddjuren vandrar till/från övervintringsplatser på östra sidan om Mensättravägen. Utförs inte åtgärderna 2019 förskjuts ombyggnationen ett år vilket påverkar övriga byggherrars tidplaner inklusive att vi inte kan samordna åtgärder med Vattenfall.

Fördyringen av att göra åtgärderna i ett senare skede rör sig i ett spann på 50–100% i ökade kostnader.

Budget och finansiering Samordningsprojekt Orminge 9438

Utbyggnadspromemoria för respektive kommande etapper i Samordningsprojekt Orminge centrum skrivs fram allt eftersom detaljplaner antas för Knutpunkten, Ormingehus och Sarvträsk samt avtal tecknas med byggaktörer. Det innebär att även för åren efter 2019 kommer intäkterna från exploateringsbidrag, tomträttsavgifter och markförsäljning att täcka kostnaderna för kommande etapper av allmänna anläggningar.

Preliminär bedömning av kostnad inklusive vatten och avlopp för kommande etapper i Orminge C:

Etapp	Preliminär	Genomförande
	kostnad	(år)
	(miljoner	
	kronor)	
Etapp 3 Bussgatan Kanholmsvägen samt del av Edövägen	ca 35-45	2020
Etapp 4 Ormingehus Sarvträsk	ca 35–45	2020/2021
Etapp 5 Ytskikt, finplanering, trädplantering med mera	ca 35–40	2021
Etapp Torget (bakom Ormingehus) med tillhörande	ca 25–30	2020/2021
trappor		

Totalt sett ska samordningsprojektet göra ett nollresultat. Detta innebär att de kostnader som uppstår inom samordningsprojektet ska fördelas ut på ingående stadsbyggnadsprojekt. Totalt kommer markförsäljning och exploateringsbidrag generera cirka 650 miljoner kronor i intäkter från stadsbyggnadsprojekten i Orminge. Bedömd kostnad för genomförande av allmänna anläggningar är 450 miljoner kronor, varav Orminge centrum utgör cirka 300 miljoner kronor av totala kostnaden. Övriga projekt är till exempel Kraftledningsstråket. Stadsbyggnadsprojekten i Orminge bedöms ge en vinst på cirka 200 miljoner kronor.

Drift- och underhållskostnader

I etapp 2 byggs delvis nya anläggningar enligt beslutat planprogram, till exempel förlängning av Utövägen mellan Kanholmsvägen och Mensättravägen, och bedömning av ökade driftoch underhållskostnader för allmänna anläggningar är cirka 1,4 miljoner kronor/år. På några års sikt kommer ytor för infartsparkeringar i Orminge centrum att ersättas av ett parkeringshus som ska drivas i privat regi. Nya vatten- och avloppsledningar, energieffektiva belysningsarmaturer, nya ytskikt med mera ersätter befintliga anläggningar vilket därmed bör bidra till minskade drift- och underhållskostnader i dessa delar.

Konsekvenser för barn

Projektets bedömning är att utbyggnaden kommer att skapa trygga och tillgängliga trafik-, centrum- och bostadsmiljöer för barn jämfört med dagens situation.

Bilagor

Bilaga 1 – Orminge centrum, utbyggnad av allmänna anläggningar, etapp 2, 9438

Bilaga 2 – Ärendeöversikt med karta 9438

Bilaga 3 – Projektrapport 9438.

Ulf Crichton Enhetschef Exploateringsenheten Nacka

Lisa Bergdahl Projektchef Orminge Exploateringsenheten Nacka